
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

SZEREZZETEK BARÁTOKAT!

Lukács ev. 16,1-12

2016.JÚLIUS 17.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 146. zsolttár

Imádkozzunk. Hadd csatlakozzunk, Mennyei Atyánk, imádságunk szavával a zsolttáros magasztaló énekéhez, hadd dicsérjünk és hadd magasztaljunk mi is azért, mert megtartottál, megkönyörültél, mert hűségedben járattál bennünket, mert oltalmat nyújtottál, mert szükségünkben megsegítettél, mert velünk voltál és pártunkat fogtad. De leginkább azért dicsőítünk és magasztalunk, hogy Jézus Krisztus által, az Ő kereszthalála és feltámadása által kiszabadítottál bennünket a bűnnek és halálnak fogságából, és Őérette és Őáltala nekünk ajándékozta az eljövendő élet ígérését és reményességét. Köszönjük, hogy Őbenne gyermekeid lehettünk, örökösök és örököstársak, az eljövendő élet boldog várományosai. Kérünk Mennyei Atyánk, segíts bennünket, hogy megálljunk mindvégig a hitben, hogy megtartsuk az élő reményiséget, és hogy életünk hálás feleletével betöltsük szeretetednek törvényét. Ezért ragyogtasd most ránk Igédnek világosságát, mutass utat, tanácsolj, buzdíts, bátoríts, és ha kell, fedj meg bennünket, hogy megtérve, újratáláljunk arra az útra, amelyet Te készítettél, a melyre Te hívtál meg bennünket. Nyisd meg szívünket és add Szentlelked gazdag áldását bőséggel, tedd áldottá mai közösségünket, istentiszteletünket, jöjj, tölts be bennünket mennyei ajándékaiddal. Krisztusért, szabadító Urunkért kérünk, hallgass meg bennünket. Ámen

Textus: Monda pedig az ő tanítványainak is: Vala egy gazdag ember, kinek vala egy sáfára; és az bevádoltaték nála, hogy javait eltékozzolja. Hívá azért azt, és monda néki: Mit hallok felőled? Adj számot a te sáfárságodról; mert nem lehetsz tovább sáfár. Monda pedig magában a sáfár: Mit miveljek, mivelhogy az én uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem tudok; koldulni szegényeknek! Tudom mit tegyek, hogy mikor a sáfárságtól megfoszatom, befogadjanak engem házaikba. És magához hivatván az ő urának minden egyes adósát, monda az elsőnek: Mennyivel tartozol az én uramnak? Az pedig monda: Száz bátság olajjal. És monda néki: Vedd a te írásodat, és leülvén, hamar írv ötvent. Azután monda másnak: Te pedig mennyivel tartozol? Az pedig monda: Száz kórus búzával. És monda annak: Vedd a te írásodat, és írv nyolczvanat. És dí-

cséré az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett, mert e világnak fiai esze-
sebbek a világosságnak fiainál a maguk nemében. Én is mondom néktek, sze-
rezzetek magatoknak barátokat a hamis mammonból, hogy mikor meghaltok,
befogadjanak benneteket az örök hajlékokba. A ki hű a kevesen, a sokon is hű
az; és a ki a kevesen hamis, a sokon is hamis az. Ha azért a hamis mammo-
non hívek nem voltatok, ki bízna reátok az igazi kincset? És ha a másén hívek
nem voltatok, ki adja oda néktek, a mi a tiétek? (Lukács evangéliuma 16,1-12.)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Harmadszor találkozunk azzal a szóval,
amit már hallottunk az elmúlt alkalommal. Múltkor a megálló igazságról szól-
tunk, előtte pedig a samaritánus példázata kapcsán hallottuk: igazság. Ma fosztó-
képzővel, így: hamisság. A görög nyelv nem azt mondja, hogy igazság és hamisság,
hanem: igazság és nem-igazság, valaki igaz vagy nem igaz. Mi ezt magyarul így
mondjuk: igaz vagy hamis. Most egy hamis sáfárnak a példázatát mondja el Jézus,
a görögben fosztóképzővel áll ez a szó, ez az ember nem-igaz. Mondhatnánk azt
is, hogy igazságtalan, de majd erről később lesz szó.

A múlt alkalommal felolvasott Igéhez képest a körülményekben itt egy megfor-
dítást látunk. A múltkor arról hallottunk, hogy Jézus hűséges várakozásra, Isten
országára való készsége buzdítja a tanítványait, és ekkor Péter megkérdezi Jézus-
tól: Uram, ezt csak nekünk mondod (tanítványoknak), vagy mindenkinek? Akkor
nyomban kiderült, hogy Jézus ezt a tanítványoknak mondta, őket készítette Krisz-
tus-várásra. De aztán így fejeződik be a történet: és azután a sokasághoz fordult, és
nekik is azt mondta: mi dolog az, hogy a nap járásáról tudtok ítélni, az idők jeleiről
meg nem tudtok ítélni?! Mi az, hogy magatoktól nem tudjátok megítélni, mi az,
ami igaz?! Ott sem filozófiai igazságról volt szó, hanem a bírói ítéletről. A bírónak
döntenie kell, a bíró nem filozofálhat, nem mérlegelhet, nem teheti lábjegyzetbe
véleményét és megfontolását, ki kell mondania, hogy az előtte álló megvádolt em-
ber bűnös-e vagy nem bűnös, igaz-e vagy hamis. És a döntésének következményei
vannak. Ebben a történetben is erről az igazságról (illetve hamisságról) fogunk
hallani.

De előbb hadd szóljak a megfordításról. A megelőző fejezet, Lukács evangéliuma
15. része, amelyben csodálatos példázatokat hallunk, azzal kezdődött – mon-
ja Lukács –, hogy közeledtek Jézushoz a vámszedők, a bűnösök, hogy hallgassák
Őt. Ekkor zúgolódní kezdtek a farizeusok, az írástudók és azt mondták, hogy mi
dolog ez, hogy Jézus bűnösöket fogad magához, velük együtt eszik?! Máté evan-
géliuma idézi egy helyen Jézus csúfnevét: nagyétű, részeges, bűnösök barátja (Máté
11,19), ez volt a szólás-mondás Jézusról. Tehát morogni kezdenek az igazak, akik a
maguk ítélete szerint már jól álltak Istennél. Ekkor Jézus három példázatot mond
el, mind a hármát ismerjük és szeretjük: az elveszett drachma példázatát, az elve-
szett juh példázatát, az elveszett fiú (a tékozló fiú) példázatát. Mindenik példázata
azzal ér véget, amivel elindult ez az egész történet: Jézus együtt van a bűnösökkel,
kegyelmet hirdet nekik, meghívja őket Isten országára, a bűnösök pedig örülnek,
hogy kegyelmet találnak. Igen, a drachma, a juh és az elveszett fiú példázata is az-
zal ér véget, hogy öröm van a mennyben, - neked is örülnöd kellene tehát, mondja

az apa a tékozló fiú bátyjának, nekünk. Az idősebbik fiú ugyanis inkább fel van háborodva: micsoda igazságtalanság! Na, itt van megint ez a szó. Mi történt? Elmegy az öccse, elitta az örökséget, elszórta, de nem ám csak úgy, nem perselybe rakta, nem jótékonyági célra tékozlta, nem odaadta felelőtlenül valakinek, hanem paráznákkal, prostituáltakkal, iszákosokkal, korhelyekkel, semmirekellőkkel étette föl. Aztán hazakullogott, és az apja visszafogadta, fiúi jogába visszahelyezte, és nagy örömlakomát rendezett. Az idősebbik meg azt mondja: egész életében itt szolgált hűséggel, és bezzeg még egy kis kecskegödölyét sem kapott, hogy a barátaival mulasson egyet. Azt mondja neki az apja: fiam ez a te testvéred, elveszett és megtaláltatott, meghalt és feltámadott, örülnöd kellene tehát. Így ér véget a példázatok sora. Happy end-

Itt aztán el is engedjük a jézusi példalózásokat, és átlépünk Lukács evangéliuma 16. részébe, amit már másként olvasunk, holott van még egy negyedik példázat is! És ezt a negyedik példázatot Jézus a tanítványoknak mondja. A drachmáról, a juh-ról, az elveszett fiúról szóló példázatok mindenkinek szóltak. Leginkább azoknak, persze, vagyis mindazoknak, akik így vagy úgy, ilyen vagy amolyan mérlegen igaznak hozzák ki magukat. (Emlékezzünk! Az írástudó azért kérdezte, ki a felebarátja, mert igazolni akarta magát! Lukács 10, 29) Valamiféle összehasonlításban azért csak megállunk, kedves testvérek. Mint az idősebbik testvér, ő is megáll, hiszen otthon maradt, hűséggel dolgozott, soha atyjának ellent nem mondott, és amikor összehasonlítja magát a testvérével, hát hozzá képest... Azt szeretném ezzel mondani, hogy mi inkább szálljunk le erről az útról, mert, persze, úgymint mindig találunk valakit, akihez képest nagyon jó vagyunk. Igen. De egyáltalán nem erről szólnak a példázatok.

Nos, Jézus a tanítványokhoz fordul és egy – hadd mondjam így – egészen megdöbbentő, szinte sokkoló történetet mond el. Az előző három történet azért mégis szép volt. Milyen szép az, amikor egy özvegyasszony feltúrja az egész házat, nagy-takarítást rendez, hogy megtalálja nyakláncára azt az egy elgurult kis drachmadarabot, azt a kis aranypénzt. Milyen fantasztikus és felfoghatatlan dolog, hogy egy pásztor otthagya a 99 juhát és elmegy egyért és megkeresi. És bizony már-már a mennyországban vagyunk, ha egy ilyen apáról hallunk, aki a korhely gyerekeit szemrehányás nélkül magához öleli, fiúi méltóságába visszaállítja, sőt, kimegy a sötétségbe és könyörög az idősebbnek, újra egyesíti a családot. Igen, ezek fantasztikus történetek, forgatjuk őket a szívünkben, és óhajtozunk, óh, bárcsak a töredékrészében ilyenek lennénk. Nemrégiben olvastam egy pszichológustól egy tanulmányt a megbocsátásról, azt mondja, hogy megbocsátani: ez a legnagyobb emberi teljesítmény, erre vagyunk a legkevésbé képesek. Nos, itt vannak előttünk a szép történetek a megbocsátásról, a visszafogadásról, forgassuk hát a szívünkben. Ám Lukács evangéliuma 16. részében így folytatódik az Ige: mondta pedig a tanítványainak is... Ez azt jelenti, hogy Jézus most külön a tanítványokhoz beszél, úgy, ahogy a múltkor hallottuk. Ott azonban először a tanítványokhoz szólt a Krisztusvárásról, a hűségről, állhatatosságról, és aztán szólt mindenkire. Most fordítva, először mindenkire szól, aztán külön a tanítványokhoz. Talán jó is, hogy itt ez a mondat, hogy „a tanítványainak is...”, nem baj, ha különválasztjuk az előzőekben

hallottaktól, azt ami mond majd Jézus, mert ami itt van, az már valóban sokkoló példázat.

Történet szerint bevádoltak egy sáfárt (görögül: oikonomosz, ez gazdasági szakembert jelent, lehet, hogy kasznár volt, vagy számvevő, vagy pénzkezelő). Egy gazdag embernek, talán egy uralkodónak az embere, akire pénzek kezelését bízták. Talán bankár volt, nem tudom, vagy pénzügyminiszter, - de nagy ember, aki a történet szerint hiteleket helyezett ki, aztán bevádolták, hogy elsinkófta a vagyont. Behívatta az ura, ráreccsent, ahogy ez lenni szokott e világ folyása szerint: készítsd elő a számadásokat, elszámolunk, mindent elveszek tőled, megfosztalak a sáfárságtól. S amíg ez az ember kezdi összekészíteni a számadásokat, azon lamentál, mit csináljon, azt mondja: kapálni nem tudok (ezek szerint mégiscsak valami magas rangú valaki lehetett, nem törte fel soha a tenyerét a kapa), koldulni szégyellek (nagy emberek nem ülnek ki a sarokra, nem állnak be a Széll Kálmán téren a máltaiakhoz a sorba egy kis eleségért), hát mit csináljak, mit csináljak? Megvan, megvan! És behívatta az ő urának adósait és lecsökkentette az adóslevelek tartalmát. Mennyivel tartozol? – Száz korsó olajjal. Írjál gyorsan ötvenet, itt a papíron. – Te mennyivel tartozol? Száz véka búzával. Írjál gyorsan nyolcvanot. Amíg hatalomban, funkcióban van, addig ő kezeli az adósleveleket, azt csinál, amit akar. Leírat hát az adósságból, elenged az adósságból, azzal, hogy ha majd kirúgják, a hitelezők befogadják. Jót tett helyébe jót várj!

És most jön a meghökkentő dolog, amin meg kell állnunk. Azt mondja itt, a 8. versben: és dicsérte az úr a hamis sáfárt., hogy eszesen cselekedett, mert e világnak fiai eszesebbek a világosságának fiainál a maguk nemében. Ezt mondja Jézus a tanítványoknak. (Azon vitatkoznak a Biblia-tudósok, hogy miféle úr dicsérte itt a hamis sáfárt, az aki kirúgta őt, és akit gyakorlatilag megrövidített ezen az úton, vagy az Úr? A Károli-féle fordításban kis „ú” van, tehát úgy érti, hogy a megbízója dicsérte őt, én is így értem. De vannak, akik úgy értik, itt már az Úr Jézus maga belép a történetbe, és ő az, aki dicsérte a történetbeli embert. Hiszen rögtön, átmenet nélkül, az Ő szavaival folytatódik a történet. Azt mondja tehát a 8. vers, hogy dicsérte az úr a hamis sáfárt, és itt, ezt a szót: „hamis”, mint jeleztem, úgy kellene fordítanunk: az az ember, aki igaztalan módon járt el. Az igaztalan szó nehézkes, döcögős, de tulajdonképpen ez a lényeg. A sáfár hamis módon járt el, igazságtalanul járt el, meghamisította az adósleveleket. És dicsérte az úr. Itt aztán minden erkölcsi érzékünk tiltakozik, akár kiabálni is kezdünk, hogy: hát mi ez, mi történik itt? Emlékezzünk, az imént még azt hallottuk, az özvegy kitakarította az egész házat, hogy meglegyen a tizedik drachma, a pásztor ott hagyta a 99-et, hogy meglegyen a századik, az apa elébe szaladt az elveszett fiúnak, és visszaölelte őt a család közösségébe, hogy meglegyen ő is. Elveszett, megkerült, meghalt, feltámadott. Gyönyörű történetek. És most jön egy sokkoló, megrázó, elfogadhatatlan történet.

Egy tudós, Jézus példázatairól szólván kimutatta, hogy Jézus minden példázataiban, még az előbb idézettekben is, van egy elem, ami kizökkent bennünket. Idegen szóval: dezorientál. Mi mind benne vagyunk valamiféle meggyőződésben, logikában, s tudni véljük, hogy kell a dolgoknak mennie. Erre Jézus elmond egy történetet és ez kizökkent bennünket. De ezt azért teszi, azért dezorientál, hogy

újra orientálhasson, hogy újra felhívhassa figyelmünket Isten országának nagy titkaira. Egy példát hadd hozzak. Goethe írja egy helyen magvető példázatáról, hogy milyen magvető az, aki a vetőmagjának háromnegyed részét pocsetába szórja, az egyiket követő helyre, a másikat a gaz közé, a harmadikat az országútra, csak egy kicsit a jó termőföldre. Nos, ha Goethe is egy kicsit továbbgondolja a történetet, nem lett volna miért megrökönyödve, de a megrökönyödése pontosan kifejezi, hogy Jézus, részben legalább is, még nála is elérte a célt. És itt is, meg kell rökönyödnünk: mi az, hogy az ura dicsérte a hamis sáfárt? Hiszen éppen azért rúgta ki, mert elpocsékolta a rábízottakat, és most még tovább pocsékolja! És megdicséri? Igen, megdicséri a hamis sáfárt, hogy okosan cselekedett, vagy bölcsen vagy eszesen. Hadd fokozzam a zavarodottságunkat. A dicséretet a hamis sáfár a fronészszéért kapja, és azt mondja Jézus a Hegyi beszédben: az okos ember, vagyis bölcs kösziklára építi a házát. Aztán azt mondja Jézus egy másik példázatában, amikor a szüzekről beszél, hogy a tíz szűz közül öt eszes volt (okos vagyis bölcs), mert vittek magukkal tartalék-olajat. Késlett a vőlegény, kifogyott az olaj a mécsesből, de volt miből pótolni. És itt azt olvassuk, hogy okosságáért dicsérte az ura ezt a sáfárt. Korábban, éppen a múlt alkalommal hallottuk, amikor Jézus föltette a súlyos kérdést: ki a bölcs és hű szolga? Az, aki felövezi magát és munkálkodik, és úgy várja, hogy megjöjjön az ő ura.

Az előző képekbe tökéletesen belefér az, amit mi előrelátásról, gyakorlatias bölcsességről, eszességről gondolunk. Kösziklára kell építeni a házat, vinni kell tartalék-olajat, hűséggel kell szolgálni az urunkat, hogy amikor megérkezik, úgy találjon minket és jutalmát vesszük. De itt miféle bölcsesség ez? Barátszerző bölcsesség, életszerző bölcsesség, mondani szólva: ez itt klientúra-építés. Máris mondhatjuk a súlyos ítéleteket: lám, a haverok? ők folyton megsegítik egymást, vagy ahogy régen a munkásmozgalom idején mondogatták, hogy elvtárs, segítsd a lebukottakat! Nos, összetartunk, az sem baj, ha kirúgnak, valahogy majd csak folytatni tudom az életemet. Megrendítő ez. De ha folytatjuk a történetet, azt halljuk, Jézus azt mondja tanítványainak: mondom, e világnak fiai eszesebbek a világosságnak fiainál a maguk nemében, én is mondom nektek, szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonból, hogy amikor meghaltok, befogadjanak benneteket az örök hajlékokba! Szereztek barátokat. Mit jelent ez? Azt, hogy ez a példázat nem is olyan egyszerű történet. Ez a példázat, pontosan ugyanúgy, mint az elveszett drachma példázata, az elveszett juh példázata, az elveszett fiú példázata, erős transzcendens dimenzióval bír. Ki az a pásztor, aki elmegy az egy juhot megkeresni? Ki az az özvegyasszony, aki nagytakarítást rendez, hogy a pénzermét megkeresse? Ki az atya, aki elébe megy a fiúnak? Ki az, aki közülünk képes a megbocsátásnak erre a lehetetlen aktusára, amiről – még egyszer mondom – az emberi lélek tudói azt mondják, hogy a legnagyobb és legfelfoghatatlanabb emberi mű, emberi teljesítmény: igazán megbocsátani?! Mert ahogy – ezt pedig egy filozófus, Hanna Arendt mondja – az ember sorsa az, hogy emlékezetébe be van vésve a múlt, és nem tudja a múltat megváltoztatni, és éppenséggel a megbocsátás jelenti azt, hogy a múlthoz való egész viszonyomat át tudom rendezni, nos, ez emberfölötti. Nos, akkor ki ez a hamis sáfár? Kezdjük, testvérek, újra a történetet Lukács evangéliu-

ma 15. részével. Közelgettek pedig Hozzá a vámszedők és a bűnösök mind, hogy hallgassák Őt, és zúgolódtak a farizeusok és írástudók mondván, ez bűnösöket fogad magához, és velük vacsorál... Itt pedig azt mondja, a hamis sáfárt dicsérte az ura az eszességéért, az előrelátásáért. És hozzátoldja Jézus: a világ fiai bölcsébbek a maguk nemében, azért mondom nektek, szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonból, hogy amikor meghaltok, befogadjanak benneteket az örök hajlékukba. Ezt mondja a tanítványoknak.

Mit tesz Jézus? Barátokat szerez, és ráragasztják: nagyétű és részeses, a bűnösök barátja! De barátokat szerez Istennek, és pedig úgy, hogy elenged. És akinek elenged, az a barátja lesz. Mit enged el isteni módon? A megbocsáthatatlant, az elfelejtethetlent, a lélek és az élet mélyére bevéssett sorsunkat. Erre az elengedésre vagyunk mi képtelenek.

Lépünk tovább ennek a szónak a nyomán, amit igazságnak (illetve hamisságnak) nevezünk. Emlékeztek, utaltam rá, hogy Pál apostol volt az, aki az evangélium-hirdetése nyomán támadt vitáiban újra meg újra előveszi ezt a szót. Díké illetve dikaiosüné: az igazság, az igazságosság. Megítélt igazság. Leginkább a Római levél 3. részének a bevezető szavait. Pál itt szinte indázik a szavak között, hogy: igaz az Isten – már tudniillik, hogy igazmondó az Isten, aztán hűséges az Isten, aztán jó az Isten, és igaz az Isten, - vagy netán igazságtalan? A farizeusok azt kiáltják oda Jézusnak és tanítványainak, hogy ez, ami itt történik, igazságtalanság. A bűnösnek bűnhődnie kell, vezekelnie kell, jóvá kell tennie a vétkét, valamit csinálni kell. Valahogy el kell rendezni a dolgokat. Amit Jézus tesz – befogadja őket, letelepszik az asztalukhoz -, az nem igazságos. És mégis van egy pontja az életünknek, ott dobog a szívünkben, vagy inkább ott ütökzik meg a szívünkben két gondolat mentén, ahol ezt kell megfontolnunk: egyrészt megáll az, hogy nincsen nekünk más esélyünk, mint Istennek az igazságossága, mert ha Isten nem igazságos, akkor mindennek vége, akkor nincs rend, akkor anarchia van, akkor önkény van, akkor minden ember Istenné nőtteti önmagát (el tudom képzelni, hogy hatmilliárd istenke futkározik ebben a világban!), és másrészt, ott áll mellette az a gondolatunk, aminek az apostol is hangot adott a Római levélben, hogy igazságtalan az Isten. Hát ilyen pofon egyszerű megbocsátani? Ilyen egyszerű dolog barátot szerezni? Ilyen egyszerű dolog a bűnösöknek, a vámszedőknek, a tolvajoknak, a paráznáknak az asztalához ülni? Ha nem tudnék sok-sok szomorú történetet ennek kapcsán, akkor fiatalos hevülettel azt mondanám, hogy igen, ilyen egyszerű! De nem ilyen egyszerű. Volt egy lelkészjelölt, fölöttem járt a teológián. Egyszer valami ihletet kapott, nem tudom honnan, és a fejébe vette, hogy ő kocsmamissziót fog folytatni. Mert, úgymond, Jézus is a nagyétű és részeses, bűnösök barátja, aki utánament az elveszetteknek. Úgyhogy el is kezdte a ferencvárosi kocsmákat járni, pultot támasztott, és a jó ferencvárosi alkoholistákat próbálgatta az Úr útjára térítgetni. A vége az lett, hogy ő lett alkoholiista. Mert, ugye, kellett koccintani, meg kellett oldani valahogy az elfogadtatást, kapcsolópontot kellett teremteni, és ugye egy kocsmában a legjobb kapcsolópont a fröccsös pohár. Tehát nem mondom én olyan bátran, hogy ilyen egyszerű ez, kedves testvérek! És mégis ilyen egyszerű. Van ebben a példázatban

valami feltétlenség, a megrövidített tulajdonos, aki még egyszer megrövidül, észrevesz valamit ebben a hamis sáfárban. Hadd nevezzem most ezt így, észreveszi a kimondhatatlanul mély és sokszor meg sem nyilatkozó életöszöntét. Élni akar ez az ember. Kapálni nem tudok, koldulni szégyellek, mondja, aztán: tudom, hogy mit teszek (Ezt mondta a tékozló fiú is a disznók vályújánál!!). És azt mondja Jézus a tanítványainak: lám, bennetek nincsen életöszönt. És ezt nem erre az életre vonatkoztatja, hiszen azt mondja: szerezzetek magatoknak barátokat a hamis mammonból, hogy majd befogadjanak benneteket a mennyei hajlékokba.

Kedves keresztyén testvérek, kedves Jézus-követők! Annyi drága Igét, annyi útmutatást, annyi erőt, annyi megsegítést kapunk mi a tanítványi létünkben. Igaz a zsoltárvers, igen, Isten tenyerén hordoz bennünket, szárnyaival takarva véd. Hol van hát az örök élet után való vágyakozástok? Hol van az örök élet ösztöne? Ha van életöszönt, akkor kell lennie örökélet-öszöntnek is. Szerezzetek barátokat a hamis mammonból, engedjete el. Mennyivel tartozol? – Százzal. Írjál ötvenet. Mennyivel tartozol? – Százzal. Írjál nyolcvanot. Mert a hamis sáfár az utolsó órán van. Azt mondja az ura, eredj, hozd be a számadásokat, számolj el mindennel, mert nem lehetsz többet az én sáfárom. Az utolsó órán van, de még ezen az utolsó órán, még egy óráig az ő urát képviseli. És éppen ez a dolog lényege, ez a sáfárságnak a lényege! Rábízták a vagyont és ő az ura nevében jár el. Amit még leíratott, amit még elengedett, azt az ura nevében tette. Engedjete meg, engedjete el, nem lesztek vesztesek! Megbocsátani, ez a nagy paradox titok, és nem tudom, miért nem vagyunk rá képesek. Bűntől rontott természetünk miatt, biztos. Elengedni, megbocsátani, ez miért vereség? Ez miért veszteség, mitől leszek kevesebb? De megfordítva is tudom ezt mondani, és a kettőt tükörként egymás elé is tesszük, hogy jobban értsük. Szoktam sokaknak mondani nehéz helyzetekben, vétkeseknek: menj el, kérj bocsánatot! Miért? Kérj bocsánatot, megbántottál valakit, kérj bocsánatot! Mert, bocsánatot kérni, az ingyért van. És megfordítva is, elengedni is ingyért van. Ez a kegyelem, ez a bűnbocsánat, ez az Isten országába való befogadtatás. Ezért kiált így Pál apostol a Római levél 3. részében: nem, nem igazságtalan az Isten, nem igazságtalan az Isten, azzal hogy fenntartja a világ rendjét, és nem igazságtalan az Isten, hogy elenged és megbocsát. Szerezzetek magatoknak barátokat, - nem cimborákat, nem tettestársakat, nem cinkosokat, - barátokat! Kezdetek Hozzá közelgetni a bűnösök és a vámszedők. Akik igaznak gondolták magukat, zúgolódtak és morgolódtak: mi dolog ez, hogy bűnösöket fogad magához és egy asztalhoz telepszik velük. Jézus sok barátot szerzett, és aki Őt követi, az is sok barátot szerez azok közül, akik irgalomra és megbocsátásra várnak. Életével pecsételte meg a kegyelemnek ezt a titkát. Ámen

Imádkozzunk! Mennyei Atyánk, a mi Urunk Jézus Krisztusunk által, köszönjük, hogy Igéd világosságával szívünk mélyébe is belevilágítasz. És köszönjük, hogy Szentleked erejével igaz tanítványságra hívsz bennünket. Csak alázatos szívvel tudunk Hozzád jönni és töredelmesen megvallani, mennyire állhatatlanok vagyunk a Krisztus-követésben, milyen hamar öntörvényűek leszünk, magunk igazsága és belátása szerint járók. Pedig annyi mindennel és annyi mindenért tartozunk há-

lával, Mennyei Atyánk. Hadd köszönjük meg most is, imádságunkban is a békét, amit mi itt, ebben az országban, ebben a városban, otthonainkban, családunkban élvezhetünk, hogy körülveszel bennünket ebben a háborgó, nyugtalan, háborús, rettenetes, félelemmel, terrorral, sötét dolgokkal, elvesztéssel teli világban. Add Urunk, hogy még erőteljesebben és állhatatosabban tudjunk könyörögni e világ békességéért, háríts el bajt, veszedelmet, szüntess ártó akaratot, s adj nekünk békességet a mi időnkben a földön, az egész földön, Európában, Afrikában, Ázsiában, Amerikában, háborús országokban, nyugtalan helyzetekben, adj nekünk békességet, Urunk! Hadd kiáltunk így, teljes szívünkől és hadd ajánljuk fel önmagunkat, tehetségeinket, erőinket, hogy békességet munkáljunk.

Köszönjük Urunk, hogy nem vagyunk kolduskenyéren, hogy megáldottad munkánkat, és áldásaidat és bőségedet élvezhetjük. Könyörgünk Urunk sok-sok millió, százmillió éhező emberért, milliókért, akiknek nincs már otthonuk és hazájuk. Sok-sok millió, százmillió emberért, akik bizonytalanok a holnap felől, mert nem lesz munkájuk, kenyérkeresetük, és még többekért, akik adósságok csapdájában vergődnek. Köszönjük, hogy mindezekről megóvtál bennünket, hogy naponként terített asztalnál adhatunk hálát bőségedért, ajándékaidért, kegyelmedért. Add Urunk, hogy életünk tehetségeivel, erőinkkel, a Tőled kapott áldásokkal oda tudjunk fordulni a szűkölködőkhöz, az elesettekhez és add Urunk, hogy tudjunk könyörögni egy igazságos világért.

Köszönjük Urunk, hogy annyiszor megnyerhettük büntörlő kegyelmedet, pedig erős még bennünk a régi ember, a bűnre való hajlam és készség. És annyi mindenrel vagyunk adósai embertársainknak, akár éppen legközvetlenebb családtagjainknak, hitvesünknek, gyermekeinknek, szüleinknek, testvéreinknek, barátainknak. S nincs ott a szívünkön a bocsánatkérés szava, és ugyanúgy, megfordítva, nincs ott a szívünkben az elengedésnek és a megbocsátásnak az indulata. Pedig Urunk, mi mindannyian kegyelemből élünk és nem is tudunk magunkról mást mondani, mint azt, hogy megkegyelmezett bűnösök vagyunk, feltámadott halottak, megkerült elveszettek. Ó, Urunk, add, hogy hálából azért, hogy bennünket megtaláltál, gyermekeiddé fogadtál, országodra meghívtál, üdvösségre elpecsételtél, hadd gyakoroljunk általad, erőid által az elengedésnek, a megbocsátásnak csodálatos ajándékát.

Kérünk Urunk a szomorkodókért, vigasztald őket, a betegekért, gyógyítsd őket, az elesettekért, emeld fel őket, a küszködőkért, hogy segítsd meg őket küzdelmeikben, az eltévelyedettekért, hogy utat találjanak, a sötétségbe jutottakért, hogy világosságuk fölragyogjon nekik, és mindannyiunkért, akik most hallottuk Igédet. Legyen az jó magvetés a mi szívünkben, hadd teremjék meg annak gyümölcsét neved dicsőségére, embertársaink javára. Ámen